

Het favoriete boek van: Jan Pieter Koers

De Middeleeuwen dicht bij huis

Door Marcel Looden

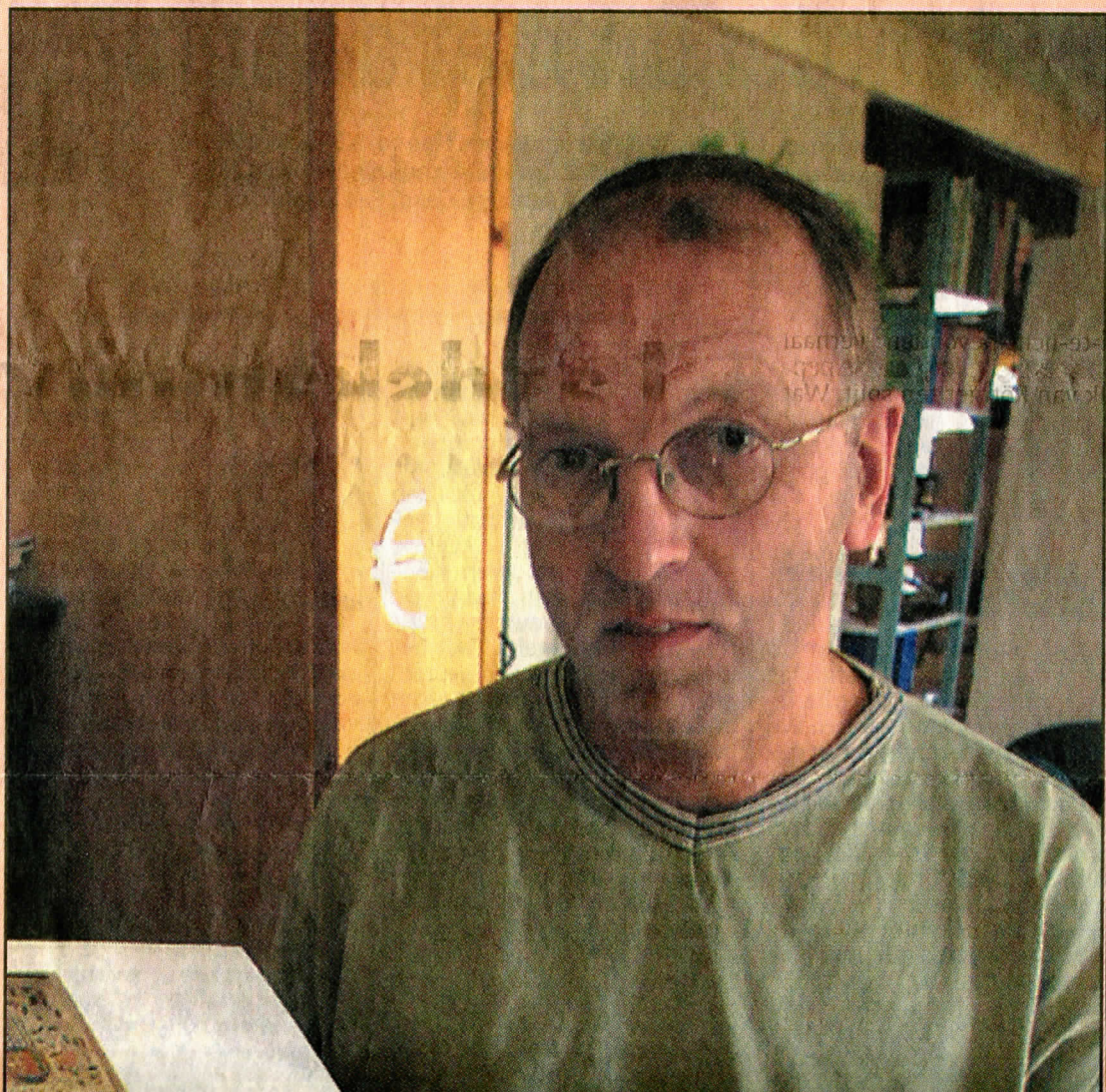
Ten noorden van het dorp Midwolda stond ooit het Grije Vrouwenklooster. Daar leidden de nonnen hun contemplatief leven. De nonnen en het klooster zijn er al lang niet meer, er ligt nu grasland. Daar heeft Jan Pieter Koers al vaak gestruind. Turend naar de grond heeft hij er gezocht naar restanten van het klooster.

De bekende amateur-historicus, zelf woonachtig in Midwolda, houdt van de Middeleeuwen, die zo duistere periode toen God en de paus nog zo machtig waren. Die voorliefde wordt ook duidelijk als hij praat over zijn lectuur. Zijn favoriet boek telt maar achtig bladzijden maar is o zo mooi en kostbaar. Het heet *Middeleeuwse handschriften uit Groninger kloosters* en is geschreven door Jos Hermans. Deze professor doceert aan de Rijksuniversiteit in Groningen, hij is een groot mediaevist. Hij is ook een aimabel man, zo

Ter Apel er nog. Met het verdwijnen van al die kloosters verdwenen ook veel daar geschreven boeken en teksten, anderen verspreidden zich over de wereld. En naar die laatste teksten speurde Hermans.

„Hij heeft in bibliotheken in Europa maar ook in Amerika gezocht”, vertelt Koers. „In het boekje vertelt hij waar hij ze heeft gevonden, uit welk klooster ze vermoedelijk stammen want dat is niet altijd zeker, en wat er wordt beschreven. Het gaat vaak om gebedenboeken. Ik heb genoten van het boek en heb Hermans later ook zelf opgezocht in Groningen.”

Tijdens die struintochten ten noorden van zijn dorp, met een vriend en een detector, had hij namelijk bronzen boekslotjes gevonden, vrijwel zeker overblijfselen van het Grije Vrouwenklooster. „Dat heeft er van 1259 tot het eind van de zestiende eeuw gestaan maar is er niets meer van over. Ik wilde van Hermans weten wat hij daar van dacht.” En zo stond hij oog in oog met 'zijn' auteur. Een zuidelijke Nederlander, nu 52 jaar oud, met een immense kennis van de Middeleeuwen. Hij heeft veel boeken geschreven, ook eentje over de technische kant van het boeken maken in de kloosters. Hermans kwam zelfs naar Scheemda, op verzoek van Koers. Hij hield een lezing voor de plaatselijke

De bekende amateur-historicus, zelf woonachtig in Midwolda, houdt van de Middeleeuwen, die zo duistere periode toen God en de paus nog zo machtig waren. Die voorliefde wordt ook duidelijk als hij praat over zijn lectuur. Zijn favoriet boek telt maar tachtig bladzijden maar is o zo mooi en kostbaar. Het heet *Middeleeuwse handschriften uit Groninger kloosters* en is geschreven door Jos Hermans. Deze professor doceert aan de Rijksuniversiteit in Groningen, hij is een groot mediaevist. Hij is ook een aimabel man, zo heeft Koers ontdekt De beide historici hebben elkaar namelijk ontmoet.

De 48-jarige Koers, de eerste winnaar van de culturele prijs van de gemeente Scheemda, begon als tiener al aan zijn historische studie. Het is met name de eigen streek die hem interesseert. Koers heeft verschillende boeken en veel artikelen gepubliceerd en werkt momenteel aan een boek over het verleden van de Vrijzinnig Hervormde Gemeente in het dorp Scheemda. De kerkgeschiedenis heeft zijn grote belangstelling en dan moet je bijna wel houden van de Middeleeuwen.

Prachtig

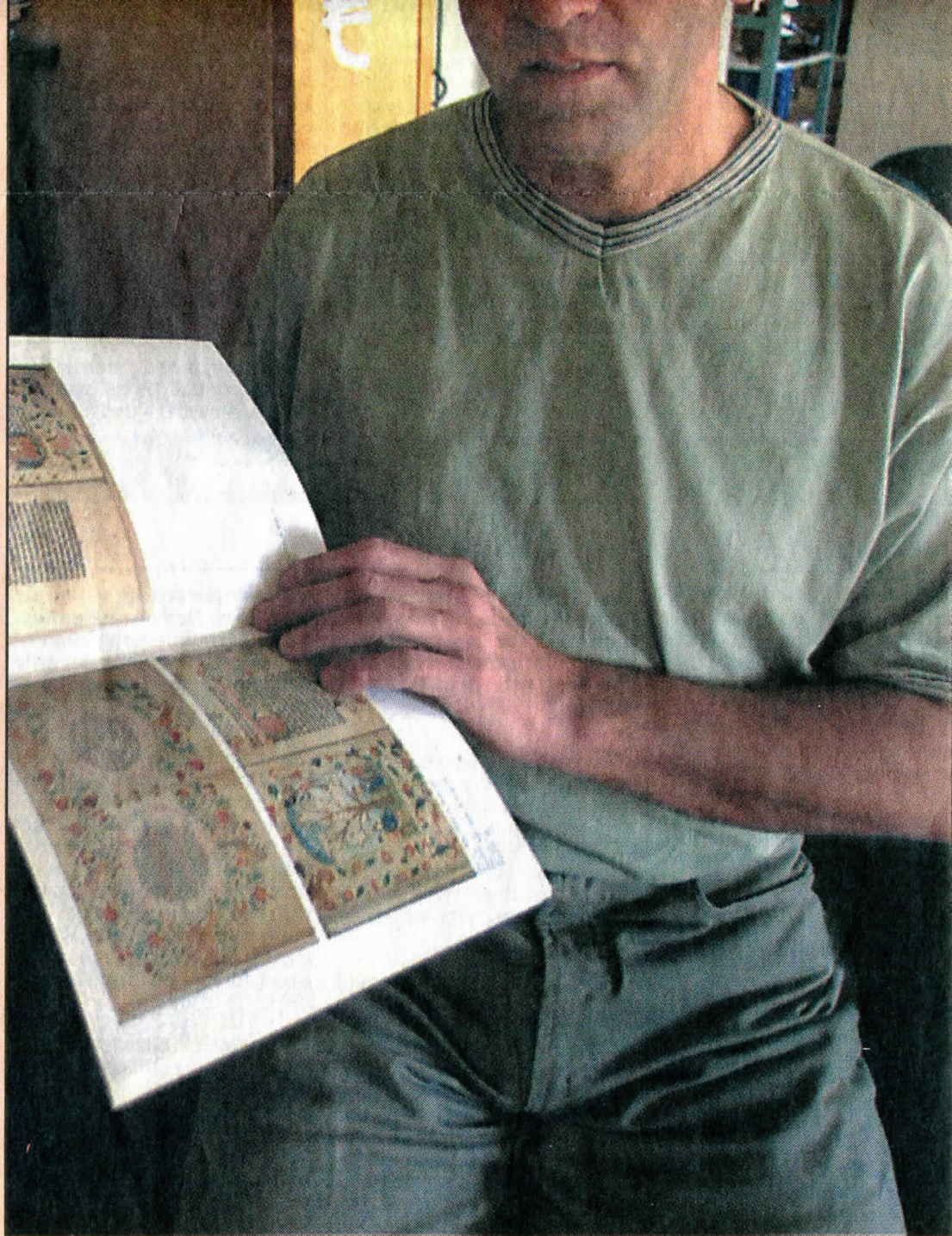
In 1988 vernam hij dat Hermans een nieuw boek had geschreven. „Ik kende hem van andere boeken en heb dit werk onmiddellijk gekocht en het in één keer gelezen. Het ziet er prachtig uit en was ook duur. Er staan mooie gekleurde afbeeldingen van de gevonden teksten in.” Die teksten werden ooit door de bewoners van de kloosters in de provincie Groningen geschreven. Meer dan dertig van deze huizen Gods waren er, nu staat alleen dat in

noorden van zijn dorp, met een vriend en een detector, had hij namelijk bronzen boekslotjes gevonden, vrijwel zeker overblijfselen van het Grijsz Vrouwenklooster. „Dat heeft er van 1259 tot het eind van de zestiende eeuw gestaan maar is er niets meer van over. Ik wilde van Hermans weten wat hij daar van dacht.” En zo stond hij oog in oog met 'zijn' auteur. Een zuidelijke Nederlander, nu 52 jaar oud, met een immense kennis van de Middeleeuwen. Hij heeft veel boeken geschreven, ook eentje over de technische kant van het boeken maken in de kloosters. Hermans kwam zelfs naar Scheemda, op verzoek van Koers. Hij hield een lezing voor de plaatselijke Historische Vereniging waarvan de Midwolder uiteraard een van de drijvende krachten is. Een aardige man met veel humor, zo wordt Hermans door Koers getypeerd.

Selectief

Het leesleven van Koers lijkt wel wat op dat van de middeleeuwse monniken. De Midwolder is uiterst selectief, hij vreet geen boeken en is zeer kieskeurig. Het zijn toch vooral geschiedkundige boeken die hij aanschaft en leest. „En daarbij interesseren mij vooral de Middeleeuwen en de tijd net daarna, de Renaissance. Herfstij der Middeleeuwen van Huijzinga heb ik natuurlijk gelezen maar ook veel boeken over de regionale en kerkgeschiedenis. Die informatie gebruik ik dan voor mijn eigen onderzoek.”

Hij heeft in zijn huis een studievertrek waar hij die boeken raadpleegt, in de avonduren en tijdens de weekeinden. Romans leest hij dan nauwelijks, die bewaart hij voor de vakanties. „Ik haal die boeken van de bibliotheek, vooral moderne Nederlandse literatuur. Ik heb onlangs Publieke werken van Thomas Rosenboom gelezen, echt heel mooi.”

▲ Jan Pieter Koers heeft in zijn huis een studievertrek waar hij boeken raadpleegt; in de avonduren en tijdens de weekeinden.

9210-1-02